

Inspiratiedag voor de praktijk: Boeren met een levende bodem

Gereduceerde grondbewerking (NKG) kent in Nederland inmiddels ruim 2 decennia aan ervaring en opgebouwde kennis. Met deze en andere praktijken werkt een groeiende groep boeren aan een gezonde bodem, waarin de biologie haar werk kan doen.

Op vrijdag 23 januari komen praktijk en onderzoek samen om deze ervaring en kennis met elkaar te delen en elkaar naar de toekomst te loodsen. Een volle dag met praktijkgerichte workshops (door én voor de praktijk), informatieve lezingen met inzichten uit recent onderzoek én ruime gelegenheid om collega's te ontmoeten.

Deze dag is voor iedereen met ervaring met NKG en andere regeneratieve praktijken

Programma

9:00-10:00	Inloop en netwerkmogelijkheid met koffie en thee
10:00-10:10	Dagopening door Sander Bernaerts & Dingeman Burgers
10:10-11:30	Plenaire lezingen
11:30-16:00	Workshopprogramma & plenaire afsluiting
16:00-17:00	Borrel en napraten

Goed om te weten

De kosten voor deelname zijn 75 euro. Inclusief, thee & koffie, borrel en lunch met een broodje Regeneratief.

Leden van de NKG studiegroep krijgen een gereduceerd tarief (50 euro).

Let op: agrariërs krijgen voorrang bij de aanmelding.

Het volledige programma vind je op www.regenl.nl

Praktische informatie en aanmelden? [Klik hier](#)

Organisatie: Naturim, Bodemmaat, Voor Levend Land, WUR, ReGeNL

"Kom inspiratie en ervaringen uitwisselen met collega's uit het hele land!"

Datum: Vrijdag 23 januari

Locatie: Impulse, Wageningen

Tijd: 10:00-16:00

Plenaire lezingen

De Bodem is de Basis – Prof Dr. Liesje Mommer (WUR)

Bodembiodiversiteit is de stille kracht achter elke boerderij. Schimmels, bacteriën en wormen maken de bodem vruchtbaar en weerbaar. Deze organismen werken samen en concurreren met elkaar om ruimte, koolstof en nutriënten. Bodembiodiversiteit is geen luxe maar een fundament van klimaatbestendige landbouw. Liesje gaat in op welke systemen deze diverse gemeenschap in stand houden en versterken.

Succesfactoren voor verhoging van bodemfunctionaliteit: van specifieke maatregelen tot andere bedrijfssystemen – Guusje Koorneef, postdoc onderzoeker bij het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW)

Een gezonde bodem levert vele functies zoals waterberging en ziekte-onderdrukking. De lezing gaat in op een uitgebreid onderzoek van ruim 50 boerenbedrijven door heel Nederland. Hieruit bleek dat de intensiteit van grondbewerking zeer bepalend is voor gezonde bodemfuncties. In de lezing gaat Koorneef in op verschillen tussen bio en gangbaar, invloed van grassen en vlinderbloemigen. En welke indicator het meest voorspellend is van multifunctionaliteit.

Hoe kom je tot een gezonde bodem? – Rachel Creamer, Professor of Soil Health and Monitoring (WUR)

Wat bedoelen we met een gezonde bodem? Dit hangt af van het bedrijf en het karakter van zijn bodem. Deze presentatie gaat over welke doelen je zou kunnen stellen voor een gezonde bodem. En natuurlijk over wat je moet doen om deze doelen te bereiken. Met voorbeeld vanuit verschillende contexten. (Lezing in het Engels)

Workshopprogramma

Workshop 1: Ik wil een goede bodemstructuur maar geen bodemplagen! – Klaas van Rozen, onderzoeker bodemplagen (WUR)

NKG wordt vaak in verband gebracht met bodemplagen. En een goede bodemstructuur verergert misschien sommige bodemplagen? Leer meer over hoe je problemen met slakken, bonenvlieg, wortelduizendpoot, ritnaalden en emelten kunt voorkomen!

Workshop 2: Hoe werkt de stofwisseling in de bodem en hoe ga ik ermee om – Koen Willekens (ILVO)

Een lezing over de beschikbaarheid van plantenvoeding uit gewasresten, organische bemesting en bodemvoorraad. Vertering van vers materiaal is essentieel voor bekomen van plantenvoeding, maar verteringsprocessen kunnen ook negatief uitpakken op plantengroei. Koen Willekens is expert bodembeheer en leert je in 45 minuten de “do’s and don’ts”.

Workshop 3: Mulchteelt aardappel, ervaringen van Unterer Berghof (Dts) – Sophie en Jonathan Kraul van Unterer Berghof (biologisch akkerbouwbedrijf Zwarte Woud, Duitsland), Marianna Siegmund-Schultze (WUR)

Tijdens deze workshop vertellen Sophie en Jonathan Kraul over hun duurzame aanpak voor bodembewerking (leembodem iets zanderig) en in het bijzonder over hun ervaringen met het telen van aardappels onder (transfer)mulch. Ze gaan in op observaties en experimenten sinds 2020. Met mulch, kuilgras, interessante verbeteringen en verschillende uitdagingen komen daarbij aan bod. Ze kijken uit om met ervaren vakgenoten te reflecteren. Workshop in Duits of Engels, beeld met foto's, waar nodig wordt naar Nederlands vertaald.

Workshop 4: Brouwen voor de bodem: in gesprek met elkaar over compostthee en -extracten – Sigrid Dassen, onderzoeker (Hall Larenstein)

In deze workshop zal Sigrid Dassen (HVHL) een korte introductie geven over compostthee en -extracten, waarna we in groepen uiteengaan om vragen en kennis uit te wisselen over uitgangsmateriaal, proces en toediening op het land. We werken toe naar een agenda voor praktijk en wetenschappelijk onderzoek om de werking van compostthee en -extracten op bodem- en plantgezondheid te begrijpen en te kunnen verbeteren. De workshop wordt begeleid door Linda Calciolari (Ekoboerderij De Lingehof) en Elisa van Geldorp (ontwerper in opleiding voor ReGeNL).

Workshop 5: Een goed functionerend NKG systeem: welke kansen zijn er nog voor verbetering? – Bram Dauchy, akkerbouwer (België)

Centraal staat het bedrijf van Bram Dauchy in West Vlaanderen. Bram heeft een gemengd bedrijf (melkvee en akkerbouw) tegen de Franse grens in Wijtschate (België). Op de zware zavelgrond is sinds 2009 vrijwel niet meer geploegd. Er is een rijk bodemleven en de waterdoorlatendheid is aanzienlijk verbeterd. Ook het organische stofgehalte is fors gestegen en Dauchy verlaagt inmiddels de bemesting aanzienlijk. De “nieuwe” manier van omgaan met de bodem functioneert prima en de voordelen zijn inmiddels evident. Toch kan Dauchy hier moeilijk in berusten; het smaakt naar meer! In deze workshop zoeken we naar de volgende stappen die Dauchy kan nemen.

Workshop 6: Bouwen aan bodemstructuur op zeeklei met groene planten (& minder ijzer) – Gillis Klompe (Mts. Klompe & vd Linde) en Anne Doeksen (Datura)

Groene planten met hun bodemleven spelen een onmisbare rol in het opbouwen van een mooie kruimige bodemstructuur met een goede draagkracht en drainage. De Mts. Klompe & vd Linde uit Dreischor heeft het bodemleven tot bondgenoot gemaakt en past een combinatie van NKG, ondiep woelen en fermenten toe om tot voorbij de bouwvoor aan structuur te bouwen. Gillis Klompe deelt zijn werkwijze en ervaringen. Datura deelt resultaten uit hun onderzoek naar bodemleven in de Zuidwestelijke Delta, waar ook Klompe & vd Linde aan deelnam.

Workshop 7: Plantsapanalyse: de sleutel tot slimme bemesting – Martijn van Vijfeijken, adviseur bodem, bemesting en plantgezondheid en Roland Velema, akkerbouwer (De Krim)

Niet-kerende grondbewerking betekent samenwerken met het bodemleven. Met minder input wordt het steeds belangrijker dat de aanwezige nutriënten optimaal worden opgenomen. In deze workshop ontdek je hoe plantsapanalyses kunnen bijdragen aan een gezonde, weerbare plant met optimale productie en hoe gericht kan worden bijgestuurd met bemesting.